

Anexă

Ghidul privind accesibilizarea producțiilor artistice realizate de instituțiile de spectacol sau concerte din subordinea Consiliului General al Municipiului București pentru a facilita accesul persoanelor cu dizabilități la cultură

Prezentul Ghid prevede un standard minim de adaptare a producțiilor artistice pentru a facilita accesul persoanelor cu dizabilități la cultură. Măsurile de adaptare prevăzute de acest ghid nu au rolul de a interveni în stabilirea și realizarea programelor proprii ale instituțiilor de cultură, ci vizează propuneri rezonabile pentru a asigura respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități.

Conform art. 5 din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, accesibilitatea presupune ansamblul de măsuri și lucrări de adaptare a mediului fizic, precum și a mediului informațional și comunicațional conform nevoilor persoanelor cu handicap, factor esențial de exercitare a drepturilor și de îndeplinire a obligațiilor persoanelor cu handicap în societate.

Persoanele cu dizabilități includ acele persoane care au deficiențe fizice, mentale, intelectuale sau senzoriale de durată, deficiențe care, în interacțiune cu diverse bariere, pot îngreuna participarea deplină și efectivă a persoanelor în societate, în condiții de egalitate cu ceilalți. (art. 30 din Convenția ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități).

În sensul prezentului Ghid, persoanele cu dizabilități sunt persoanele cu handicap în sensul art. 2 din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap.

➤ Tipuri de dizabilități:

Dizabilitate vizuală

Deficiența de vedere este o deficiența de tip senzorial și constă în diminuarea în grade diferite (până la pierderea totală) a acuității vizuale. Handicap vizual înseamnă, așadar, scăderea acuității vizuale la unul sau la ambii ochi (binocular). Pentru persoanele nevăzătoare din naștere, sistemul Braille și atingerea sunt esențiale în înțelegerea și conceptualizarea realității. Cei care și-au pierdut ulterior vederea sau cu acuitate vizuală diminuată înțeleg conceptele și descrierile vizuale, de exemplu referitoare la culoare, compoziție etc. și apreciază genul acesta de informație. Prin urmare, pentru aceste persoane este necesară descriere audio pentru spectacole sau filme. Uneori sunt percepute doar contrastele puternice, sau contrastul lumină-întuneric, în timp ce anumite persoane reușesc să citească cifre sau litere scrise cu font foarte mare.

Dizabilitate auditivă

Dizabilitatea auditivă poate fi congenitală sau dobândită pe parcursul vieții, totală sau parțială. Limba în care învață și sunt educate persoanele care nu aud este limbajul mimico-gestual românesc (LSR), denumit general și limbajul semnelor, iar limba română poate fi, în diferite grade, o limbă străină pentru ei. LSR este o limbă de sine stătătoare care are, ca orice altă limbă, o structură, un lexic, reguli gramaticale și alte componente specifice. Prin urmare, inclusiv citirea informației scrise în română poate genera dificultăți de înțelegere. Pentru aceste persoane, accesul la conținut este favorizat de utilizarea limbajului semnelor și de facilitatori care cunosc foarte bine cultura surzilor. Persoanele care au devenit surde la vârste mai mari au învățat limba română și pot utiliza cu ușurință comunicarea scrisă. Unele persoane au nevoie să vadă fața celui care vorbește pentru a citi pe buze, indiferent dacă și-au pierdut total sau parțial auzul. Există și persoane cu dizabilitate polisenzorială - surdo-mute, de exemplu.

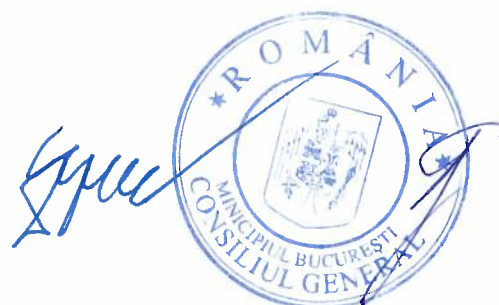
Dizabilitatea intelectuală

Dizabilitatea intelectuală presupune deficiențe în domeniul cognitiv, limitarea capacității de înțelegere a persoanei, însoțite sau nu de tulburări de limbaj, tulburări motrice, deficiențe senzoriale, afectarea discernământului etc. Persoanele cu dizabilitate intelectuală ușoară au suficientă autonomie pentru a participa la evenimentele culturale destinate publicului larg. Pot beneficia de adaptările adresate celorlalte categorii de persoane cu dizabilitate, cum ar fi fonturile mărite, caracterele ușor de citit, asocierea textului cu imagine și altele. Persoanele cu dizabilitate intelectuală accentuată sau cu dizabilități asociate au nevoie, în general, de producții culturale adaptate.

Dizabilitatea psihică

Dizabilitatea psihică include tulburări din sfera psihiatrică sau de origine neurofiziologică (inclusiv traumatisme craniene, consum de droguri, s. a), care limitează sau deformează, pentru anumite perioade de timp, viziunea persoanei asupra realității și controlul asupra activității lor mentale, afective și fizice.

Accesibilizarea proiectelor culturale trebuie corelată cu măsuri de accesibilizare a infrastructurii și a spațiilor, cu promovarea eficienței a evenimentelor și instruirea personalului instituțiilor de cultură pentru a interacționa cu persoanele cu dizabilități, pentru a asigura îndeplinirea scopului final, asigurarea dreptului persoanelor cu dizabilități la cultură.

Măsurile minime în vederea accesibilizării:

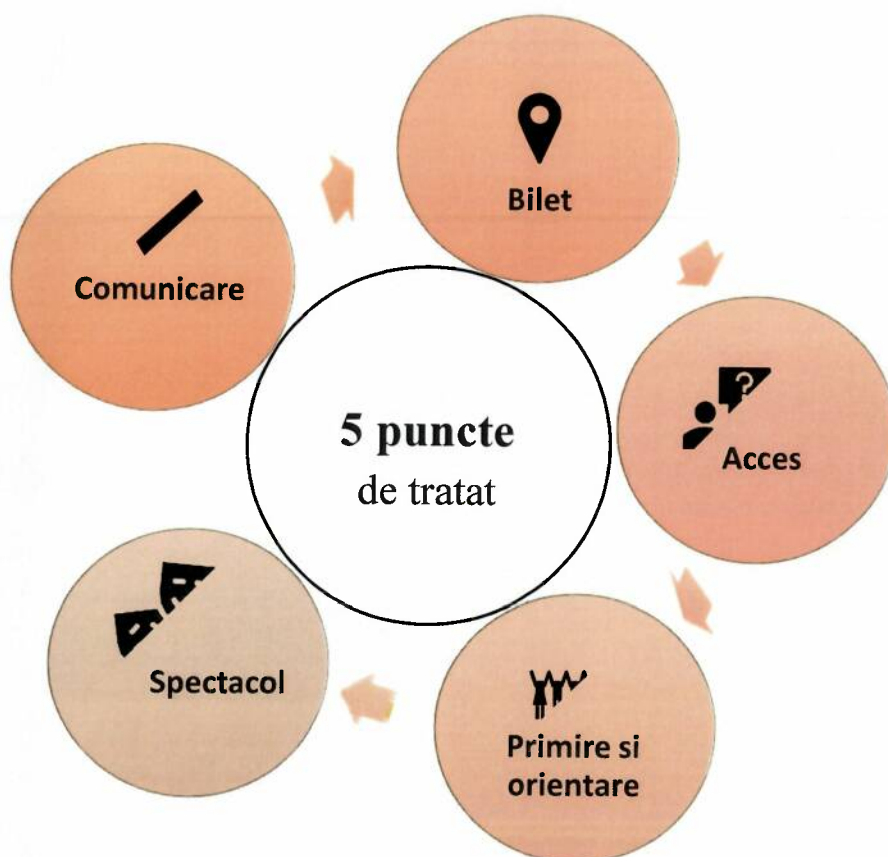

Figura 1: 5 puncte de tratat : 1. Comunicare 2. Bilete 3. Acces. 4. Primire și orientare 5. Spectacol.

1. Comunicarea și informarea publicului

- Diversificarea modalităților și canalelor de comunicare cu privire la eveniment prin pliante, pagină web, newsletter, rețele de socializare, presa locală, s.a.
- Cu ocazia comunicării despre evenimentul cultural, se vor oferi informații privind elementele de accesibilizare, regulile care se aplică persoanelor care au nevoie de însoțitor, accesul cu câini utilitari etc., posibilități transport, facilități parcare, inclusiv despre politica de bilet (dacă se oferă gratuitate persoanei cu dizabilitate și însoțitorului, dacă se oferă doar în anumite condiții speciale etc.), posibilități pentru masa sau cazare, dacă este cazul, modalități de rezervare bilet. Informațiile vor fi comunicate în mai multe formate (vizual, auditiv, subtitrare, pictograme și simboluri, printz de dimensiuni mari, font ușor de citit, contraste adecvate de culoare, limbaj clar)
- Se recomandă transmiterea informațiilor despre eveniment către instituții specializate și organizații nonguvernamentale care pot comunica sau facilita participarea persoanelor cu dizabilități la evenimente culturale
- Paginile web ale instituțiilor de cultură vor fi accesibilizate în conformitate cu liniile directoare WCAG 2.0, prevăzute în Ghidul pentru accesibilizarea paginilor web care

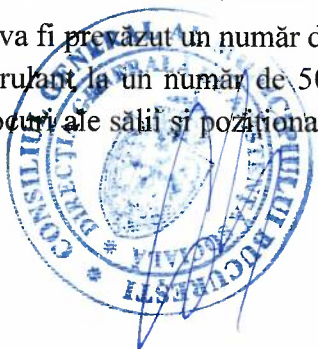
poate fi descărcat la adresa <http://dialogsocial.gov.ro/wp-content/uploads/2017/07/Web-Ghid-A4-19-pagini-4-iulie-cu-text.pdf>.

2. Politică cu privire la bilete

- Copilul cu dizabilitate, precum și persoana care îl însoțește beneficiază de gratuitate la bilete de intrare la proiectele culturale desfășurate de instituții din subordinea Consiliului General al Municipiului General
- Adulții cu dizabilitate beneficiază de bilete de intrare la proiectele culturale desfășurate de instituții din subordinea Consiliului General al Municipiului General
- Adultul cu dizabilitate grava sau accentuată, precum și persoana care îl însoțește beneficiază de gratuitate
- Adultul cu dizabilitate medie și ușoară beneficiază de bilete de intrare în aceleași condiții ca pentru elevi și studenți

3. Acces și adaptarea locației

- Producțiile culturale trebuie să se desfășoare în locații cu infrastructura accesibilă (precum clădirile, spațiile, grupurile sanitare, obiectele și echipamentele sanitare, căile de acces) și care respectă standardele legale pentru clădiri și spații urbane (*Ordinul Nr. 189 din 12 februarie 2013 pentru aprobarea reglementării tehnice "Normativ privind adaptarea clădirilor civile și spațiului urban la nevoile individuale ale persoanelor cu handicap, indicativ NP 051-2012 - Revizuire NP 051/2000"*)
- În imediata vecinătate a locației evenimentului se vor asigura minimum (2) locuri de parcare adaptate astfel încât să permită accesul la autovehicul pentru persoanele în fotoliu rulant și vor fi marcate corespunzător
- Călea de acces din parcare spre locația evenimentului trebuie să aibă o lățime de minimum 1.4 m, pentru a permite ca cel puțin două persoane să poată trece una pe lângă cealaltă, luându-se în considerare și spațiul necesar deplasării pentru o persoană în fotoliu rulant
- Orice obstacol aflat pe calea de acces spre sala evenimentului va fi marcat corespunzător
- Asigurarea unei rampe la intrare pentru accesul fotoliilor rulante. Ușile de acces trebuie să aibă minim 90 cm lățime
- Accesul la locurile special amenajate pentru persoane cu deficiente locomotorii trebuie să fie facil, pe un traseu continuu, orizontal sau cu pantă cuprinsă între 5 - 8%
- Se vor prevedea semnalizări tactile, vizuale și sonore suplimentare pentru persoanele cu deficiențe de auz și de vedere
- Traseele de deplasare pentru persoanele nevăzătoare vor fi vizibil demarcate de restul pardoselii prin finisaje diferite ca structură, culoare, sonoritate
- În sala pentru eveniment va fi prevăzut un număr de minim 2 locuri pentru persoane care se deplasează în fotoliu rulant la un număr de 50 de spectatori. Acestea trebuie să fie integrate între celelalte locuri ale sălii și poziționate alăturat două câte două, astfel încât

să permită șederea a două persoane în fotoliu rulant una lângă cealaltă și în imediata vecinătate, pe locurile obișnuite, a însoțitorilor acestora

- Locurile rezervate vor fi amplasate la marginea rândului, lângă circulația majoră a sălii, perpendicular pe circulația dintre rânduri
- Spațiul liber rezervat fotoliului rulant este 90 cm x 1.50 m
- Distanța între rânduri pe care sunt amplasate locurile rezervate persoanelor cu handicap va fi de minim 2.40 m (recomandat 2,50 m)
- Dacă sala este amenajată în pantă, aceasta nu va depăși 5%
- Pentru săli în pantă la care accesul la unele locuri se face cu trepte, locurile pentru persoane cu handicap pot fi amplasate numai pe suprafața orizontală cea mai apropiată de accesul și evacuarea în caz de pericol, dimensiunile și conformarea spațiului fiind făcute astfel încât să nu existe nici un pericol de accidentare.
- Lumina va sta tot timpul aprinsă pe partea publicului
- Ușile de acces vor sta tot timpul deschise
- Publicul va avea libertatea de a se deplasa în timpul spectacolului, de a schimba locurile și de a părăsi sau de a reveni în locația evenimentului
- Instalațiile suspendate trebuie să fie la o înălțime de cel puțin 2.2m
- Se va amenaja unui colț de liniște în apropierea spațiului în care se desfășoară evenimentul cultural, într-o zonă liniștită. Acesta va fi dotat cu perne de dimensiuni mici, de diferite texturi, fotolii tip bean-bag, corturi pentru copii, cărți, animale de plus, diverse jucării ce oferă stimulare tactilă. Se vor evita jucăriile luminoase, pentru a nu provoca eventuale crize de epilepsie.

4. Primire și orientare

- Desemnarea unei echipe cu experiență practică în acest domeniu, care va fi responsabilă cu accesibilizarea și instruirea persoanelor implicate în organizarea evenimentului. Se recomandă includerea în organizarea evenimentului a persoanelor cu dizabilitati și/sau a persoanelor care lucrează și interacționează în mod frecvent cu persoane cu dizabilități
- Se va asigura limitarea timpului de așteptare, prin măsuri precum asigurarea posibilității de a obține biletul înaintea evenimentului, ori crearea unui acces prioritar pentru persoanele cu dizabilități
- Cu ocazia evenimentului se va asigura personal care să comunice față în față cu publicul pentru a permite cititul pe buze, să ghideze persoane cu dizabilități de vedere și să ajute publicul pe toată durata evenimentului
- Se vor folosi pliante și dispozitive care pot ajuta în comunicare, precum stilou și hârtie
- Se va asigura dotarea personalului și/sau a voluntarilor cu elemente vestimentare vizibile (ținută, culoare, logo)

5. Adaptarea proiectelor culturale

- Se va asigura interpretarea proiectului cultural în limbaj mimico-gestual
- Se va asigura subtitrarea și utilizarea de mijloace tehnice care să permită amplificarea sunetului
- Sonorul filmelor va avea un nivel scăzut, la jumătate, acceptabil sensibilității copiilor
- Proiecțiile video trebuie să aibă filtru de protecție vizuală
- Decorurile vor avea culori cât mai calde și prietenoase
- Luminile trebuie să fie calde, fără stroboscop, iar orice culoare de lumină rece va fi contracarată de o lumină albă caldă
- Luminile în sală nu se vor stinge complet
- Artiștii trebuie să fie pregătiți pentru orice fel de reacții venite din partea publicului și să-și continue rolul indiferent de reacții
- Filmele într-o limbă străină vor fi dublate în limba română
- Animațiile vor fi redată în format 2D
- Nu vor rula trailere și reclame înaintea filmelor, cu excepția celor care respectă regulile de accesibilizare din prezentul Ghid.

